

BỘ TÀI CHÍNH
Số: 75 TC/KBNN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 14 tháng 9 năm 1994

THÔNG TƯ

Hướng dẫn quy chế phát hành và thanh toán các loại trái phiếu Chính phủ

Thi hành Nghị định số 72/CP ngày 26/07/1994 của Chính phủ về việc ban hành quy chế phát hành các loại trái phiếu Chính phủ. Bộ Tài chính hướng dẫn thực hiện như sau:

I/ QUY ĐỊNH CHUNG

1/ Trái phiếu Chính phủ là chứng chỉ vay nợ của Chính phủ do Bộ Tài chính phát hành dưới các hình thức sau:

- Tín phiếu Kho bạc: Là loại trái phiếu ngắn hạn dưới 1 năm, huy động vốn để bù đắp thiếu hụt Ngân sách Nhà nước tạm thời trong năm Tài chính.

Số dư nợ về tín phiếu Kho bạc đến cuối năm tài chính (31/12) chưa đến hạn thanh toán được tính là khoản vay bù đắp thiếu hụt Ngân sách Nhà nước và được hoàn trả trong năm tài chính tiếp theo.

- Trái phiếu Kho bạc: Là loại trái phiếu có thời hạn từ 1 năm trở lên, huy động vốn để bù đắp thiếu hụt Ngân sách Nhà nước, đáp ứng nhu cầu chi đầu tư phát triển trong kế hoạch Ngân sách Nhà nước được duyệt.

- Trái phiếu công trình: Là loại trái phiếu có thời hạn từ 1 năm trở lên, huy động vốn cho từng công trình cụ thể theo kế hoạch đầu tư của Nhà nước. Trái phiếu công trình bao gồm 2 loại:

+ Trái phiếu Chính phủ huy động vốn cho các công trình Trung ương do Bộ Tài chính (Ngân sách Trung ương) bảo lãnh thanh toán.

+ Trái phiếu Chính phủ huy động vốn cho các công trình địa phương do UBND tỉnh, thành phố (Ngân sách địa phương) bảo lãnh thanh toán.

2/ Trái phiếu Chính phủ bao gồm các loại ký danh và vô danh:

- Trái phiếu ký danh là loại trái phiếu có ghi tên cơ quan, đơn vị, cá nhân (gọi tắt là người mua trái phiếu) trên chứng chỉ trái phiếu hoặc đăng ký tên tại cơ quan phát hành trái phiếu.

- Trái phiếu vô danh là loại trái phiếu không ghi tên người mua trái phiếu trên chứng chỉ trái phiếu hoặc đăng ký tên tại cơ quan phát hành trái phiếu.

3/ Trái phiếu Chính phủ được phát hành dưới dạng chứng chỉ trái phiếu hoặc dưới dạng ghi sổ:

- Chứng chỉ trái phiếu do Bộ Tài chính (Cục Kho bạc Nhà nước) quy định mẫu và tổ chức in ấn thống nhất trong phạm vi cả nước bao gồm 2 loại:

+ Loại có tem lấy lãi theo định kỳ áp dụng cho các hình thức trái phiếu Chính phủ có quy định trả lãi định kỳ.

+ Loại không có tem lấy lãi áp dụng cho các hình thức trái phiếu Chính phủ không quy định trả lãi định kỳ (trả lãi một lần khi đến hạn thanh toán).

- Trái phiếu phát hành dưới dạng ghi sổ là hình thức phát hành mà tên của người mua trái phiếu được đăng ký tại cơ quan phát hành và người mua được cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu trái phiếu.

4/ Trái phiếu Chính phủ có nhiều mệnh giá khác nhau, tùy theo từng đợt phát hành, được in sẵn trên chứng chỉ trái phiếu hoặc không in sẵn trên tờ trái phiếu nhưng được cơ quan phát hành ghi trên chứng chỉ trái phiếu (hoặc giấy chứng nhận sở hữu trái phiếu) theo nhu cầu của người mua trái phiếu.

5/ Trái phiếu Chính phủ được ghi thu và thanh toán bằng đồng Việt nam. Trường hợp mua trái phiếu bằng vàng hoặc ngoại tệ chuyển đổi sẽ được cơ quan phát hành trái phiếu thu vàng và ngoại tệ và thực hiện việc chuyển đổi sang đồng Việt nam để ghi thu và thanh toán. Việc quy đổi vàng và ngoại tệ sang đồng Việt nam tại thời điểm phát hành trái phiếu được thực hiện như sau:

- Đối với vàng: Tính theo giá mua vào của công ty vàng bạc đá quý quốc doanh trên địa bàn tỉnh, thành phố công bố tại thời điểm mua trái phiếu.

- Đối với ngoại tệ: tính theo tỷ giá mua ngoại tệ của Ngân hàng Ngoại thương hoặc Ngân hàng thương mại quốc doanh trên địa bàn tỉnh, thành phố công bố tại thời điểm mua trái phiếu.

Trường hợp số vàng, ngoại tệ mua trái phiếu khi quy đổi ra đồng Việt nam không khớp với mệnh giá trái phiếu thì cơ quan phát hành trái phiếu giải quyết như sau: Người mua trái phiếu nộp thêm phần tiền chênh lệch thiếu để mua trái phiếu ở mức có mệnh giá cao hơn hoặc được các cơ quan phát hành hoàn trả lại bằng đồng Việt nam phần chênh lệch thừa so với mệnh giá trái phiếu.

6/ Lãi suất trái phiếu Chính phủ:

- Lãi suất trái phiếu Chính phủ do Bộ Tài chính công bố theo từng đợt phát hành (sau khi đã thoả thuận với Ngân hàng Nhà nước Việt nam) bảo đảm cho người mua trái phiếu được hưởng lãi suất thực cộng (+) với chỉ số trượt giá.

- Căn cứ để xác định mức lãi suất trái phiếu:

+ Tỷ lệ lạm phát và biến động giá cả theo từng thời kỳ do Tổng cục thống kê công bố.

+ Thời hạn của trái phiếu: Lãi suất trái phiếu có thời hạn dài được quy định cao hơn lãi suất có thời hạn ngắn.

+ Nhu cầu huy động vốn và khả năng huy động trái phiếu.

- Phương thức xác định mức lãi suất:

+ Lãi suất cố định áp dụng cho cả thời kỳ phát hành.

+ Lãi suất áp dụng từng năm trong thời hạn phát hành, tùy theo biến động của giá cả thị trường và mức lạm phát dự tính bình quân, nhu cầu vốn cần huy động của từng năm để xác định công bố lãi suất.

+ Lãi suất chỉ đạo để tổ chức đấu giá chọn lãi suất phát hành: là mức lãi suất đặt thầu tối đa cho các trái phiếu mà đơn vị tham gia đấu thầu có thể đặt thầu. Mức lãi suất chỉ đạo sẽ được Bộ Tài chính công bố trong thông báo đấu thầu.

7/ Đối tượng mua trái phiếu Chính phủ gồm:

- Người Việt nam ở trong nước, Kiều bào Việt nam ở nước ngoài; Người nước ngoài làm việc và sinh sống hợp pháp tại Việt nam (kể cả người nước ngoài đi du lịch và công tác ngắn ngày tại Việt nam).

- Các doanh nghiệp Việt nam thuộc mọi lĩnh vực và thành phần kinh tế, kể cả các Ngân hàng thương mại, Tổ chức tín dụng, Công ty Tài chính, Công ty bảo hiểm, Quỹ bảo hiểm, Quỹ đầu tư . . .

- Các hội và đoàn thể quần chúng được dùng các loại quỹ hợp pháp của mình để mua trái phiếu Chính phủ.

- Các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài hoạt động theo Luật đầu tư nước ngoài tại Việt nam và pháp lệnh Ngân hàng , phải có giấy đề nghị mua trái phiếu Chính phủ kèm theo bản sao giấy phép hoạt động kinh doanh gửi Bộ Tài chính (Cục Kho bạc Nhà nước) để xem xét, chấp thuận việc bán trái phiếu Chính phủ.

8/ Người mua trái phiếu Chính phủ được quyền lựa chọn các loại trái phiếu thích hợp với số lượng không hạn chế. Trái phiếu Chính phủ được tự do mua bán, chuyển nhượng, thừa kế, được dùng làm tài sản cầm cố, thế chấp trong các quan hệ tín dụng.

Việc chuyển nhượng quyền sở hữu đối với các loại trái phiếu ký danh được thực hiện tại Kho bạc Nhà nước nơi phát hành trái phiếu, không mất phí.

Không được dùng trái phiếu Chính phủ để thay thế tiền trong lưu thông và nộp thuế cho Nhà nước.

9/ Tổ chức in, phân phối và bảo quản trái phiếu Chính phủ:

- Bộ Tài chính (Cục Kho bạc Nhà nước) tổ chức in, bảo quản và phân phối trái phiếu Chính phủ cho các đơn vị Kho bạc Nhà nước hoặc các đại lý bán trái phiếu Chính phủ. Việc giao nhận, vận chuyển, bảo quản và quản lý trái phiếu Chính phủ được thực hiện như đối với tiền mặt và các ấn chỉ có giá trị.

'- Các đơn vị, cá nhân được giao nhiệm vụ phát hành, thanh toán và quản lý trái phiếu Chính phủ nếu làm mất hoặc hư hỏng tờ trái phiếu phải chịu trách nhiệm bồi thường vật chất theo chế độ hiện hành và bị xử lý kỷ luật tùy theo mức độ vi phạm.

- Chủ sở hữu trái phiếu có trách nhiệm bảo quản tờ trái phiếu như tiền.

- + Đối với trái phiếu vô danh: Nếu bị mất trái phiếu sẽ không được thanh toán.
- + Đối với trái phiếu ký danh bị mất, nếu người chủ sở hữu trái phiếu chứng minh được quyền sở hữu của mình và trái phiếu đó chưa bị lợi dụng thanh toán thì sẽ được Kho bạc Nhà nước thanh toán (cả gốc và lãi) khi đến hạn.
- + Trái phiếu bị rách nát, hư hỏng, sửa chữa, tẩy xóa . . . sẽ không có giá trị thanh toán. Mọi hành vi làm trái phiếu giả đều bị xử lý theo Pháp luật.
- + Chủ sở hữu trái phiếu có thể gửi tờ trái phiếu tại Kho bạc Nhà nước hoặc Ngân hàng để bảo quản và phải nộp một khoản phí bảo quản theo quy định tại điểm 4, mục B, phần III tại Thông tư này.

II/ NHỮNG QUY ĐỊNH CỤ THỂ

A/ PHÁT HÀNH.

1/ Việc phát hành trái phiếu Chính phủ được tiến hành theo từng đợt; trước mỗi đợt phát hành trái phiếu Chính phủ 7 ngày, Bộ Tài chính (Cục Kho bạc Nhà nước) sẽ thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng những nội dung có liên quan đến việc phát hành trái phiếu như: mức phát hành, thời hạn, lãi suất, mệnh giá, thời gian, địa điểm phát hành, quyền lợi của người mua trái phiếu và các quy định khác về phát hành và thanh toán gốc, lãi trái phiếu.

2/ Các Bộ, Ngành, UBND tỉnh, thành phố muốn phát hành trái phiếu công trình phải có các điều kiện và hồ sơ sau:

- Công trình đã được ghi trong kế hoạch đầu tư của Nhà nước.
- Có dự án đầu tư được cấp có thẩm quyền phê duyệt: Bộ quản lý ngành (đối với chương trình Trung ương), UBND tỉnh, thành phố (đối với công trình địa phương).
- Có phương án phát hành trái phiếu được Bộ Tài chính phê duyệt, bảo đảm thu hồi vốn để hoàn trả nợ gốc và lãi theo đúng thời hạn quy định.
- Có đơn đề nghị Bộ Tài chính cho phép phát hành trái phiếu công trình theo mẫu quy định của Bộ Tài chính (Cục Kho bạc Nhà nước).
- Có chỉ định cơ quan chịu trách nhiệm quản lý, sử dụng vốn và thu hồi vốn hoàn trả nợ được Bộ Tài chính đồng ý.